

Z. Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczt.: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. z poczt.: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PERIENUMERATA

na GAZETĘ LWOWSKĄ z DZIENNIKIEM URZĘDOWYM i PRYWATNYM wynosi od 1. lipca do 30. września 1863.

dla miejscowych . . . . . 4 zł. } waluty austr.
dla zamiejscowych z przesyłką pocztową . . . . . 5 zł. }

Przesyłki (franco) odbiera **Kantor Gazety Lwowskiej**, ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

Część urzędowa.

Skutkiem rozporządzenia najwyższej władzy kontroli rachunkowej będzie izba obrachunkowa dla krakowskiego okręgu administracyjnego z urzędową siedzibą w Krakowie znowu urządzona, i czynność jej urzędowa rozpocznie się z dniem 1. lipca r. b.

Z c. k. Prezydium Namiestnictwa.

Lwów, dnia 19go czerwea 1863.

(Ofiary na pogorzalców.)

Na wsparcie dotkniętych pożarem mieszkańców miasteczka *Rawy* zebrano w *Krakowie* w drodze składek 5 zł. 80 c. w. a., i te pieniądze zostały już odesłane na miejsce przeznaczenia.

Gmina *Reichenbach*, w obwodzie lwowskim, odstąpiła bezpłatnie dla polepszenia dotacyi nauczyciela przy istniejącej w miejscu szkole trywiałnej grunt gminny objętości dwóch morgów na wieczne czasy. Co się niniejszem podaje z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 14. czerwea 1863.

Wiedeń, 12. czerwea. Dnia wczorajszego wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozestany XXIII. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Ten zeszyt zawiera:

- Nr. 48. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 15go maja 1863, względem zmian w warunkowym zakazie przywozu, wywozu i przewozu broni itd. przez granicę ku obcym państwom — włoskim, Szwajcaryi i morzu; ważne w całym państwie.
- Nr. 49. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 22go maja 1863, względem upoważnienia głównego urzędu celnego w *Peschiera* do potwierdzania wywozu piwa, wyprowadzanego z zastrzeżeniem zwrotu opłaty.
- Nr. 50. Obwieszczenie ministerstwa finansów z 24. maja 1863, względem zwinienia głównego urzędu celnego drugiej klasy w *Cilli*.
- Nr. 51. Rozporządzenie ministerstwa stanu z 28. maja 1863, względem podwyższenia dydaktrum w Gimnazyach; ważne w Czechach, w Lombardo-weneckim Królestwie, w Dalmacyi, Galicyi z *Krakowem*, w Austrii powyżej i poniżej *Anizy*, w *Salzburgu*, *Styryi*, *Karyntyi*, *Krainie* i *Bukowinie*, w *Morawii*, *Szląsku*, *Tyrolu* z *Forarlbergiem* i w *Istryi*.
- Nr. 52. Obwieszczenie ministerstwa finansów z 7. czerwea 1863, względem zwinienia urzędów kontroli w *Bludenz* i *Dornbirn* *Forarlbergu*.
- Nr. 53. Obwieszczenie ministerstwa finansów z 10. czerwea 1863, względem zawieszenia czynności pobocznego urzędu celnego pierwszej klasy w *Paggio* co do potwierdzania wywozu towarów przewozowych.
- Nr. 54. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 11. czerwea 1863, względem ułatwienia browarnikom przepisanej ustawą prowadzenia ksiąg; ważne w całym państwie z wyjątkiem *Dalmacyi*.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z 15. czerwea r. b. po najwyższem zatwierdzeniu statutu *Rady naukowej*, mianować najtąskawiej prezydentem Rady naukowej, z rangą szefa sekcyjnego, profesora przy uniwersytecie praskim, *Dr. Leopolda Hasnera de Artha*.

(Dalej ogłasza *Gazeta wiedeńska* Statut Rady naukowej, który podamy w jutrzejszym numerze).

Rozporządzenie ministerstwa stanu z 28. maja 1863, zawarte w wydanym 20. czerwea 1863 r. XXIII. zeszycie Dziennika ustaw państwa nr. 51.,

względem podwyższenia dydaktrum w gimnazyach; ważne dla Czech, Królestwa Lombardo-weneckiego, Dalmacyi, Galicyi z *Krakowem*, Austrii powyżej i poniżej *Anizy*, *Salzburga*, *Styryi*, *Karyn-*

tyi, *Krainy*, *Bukowiny*, *Morawii*, *Szląska*, *Tyrolu* z *Forarlbergiem* i kraju nadbrzeżnego.

Jego c. k. Apost. Mość najwyższem postanowieniem z 21. lutego 1863 najmiłościwiej dozwolił raczył, aby ustanowione dydaktrum w gimnazyach, które je składają do funduszu naukowego, podwyższone zostało o 50 proc., to jest z 12 zł. 60 c. na 18 zł. 90 c., a z 8 zł. 40 c. na 12 zł. 60 c., i aby z całej kwoty w ten sposób wpływającej, dwie trzecie części, to jest tyle, co dotąd, były odsyłane na fundusz naukowy, jedna trzecia część zaś ma być użyta na podwyższenie dochodu wyższych posad nauczycielskich przy tem gimnazjum, przy którym dydaktrum tę trzecią część przyniosło.

Według najwyższego rozporządzenia przy gimnazyach zupełnych dyrektor i siedmiu nauczycieli, którzy stosownie do przepisów mają być uważani za najwyższych w stopniu, a przy niższych gimnazyach dyrektor i czterej wyżsi nauczyciele, mianowicie zaś przy gimnazyach wyższych nauczyciel pierwszy do szóstego włącznie pobierać będą 15 pct., siódmy nauczyciel 10 pct., a przy gimnazyach niższych czterej wyżsi nauczyciele każdy po 25 pct. z dochodu podwyższonego dydaktrum.

Teraźniejsze prawne postanowienia względem warunków i sposobów uwalniania od dydaktru pozostają przytem w mocy.

Dla gimnazyów, które dochodu z dydaktrum nie dają do funduszu naukowego, zostawia się tym, którzy dydaktrum pobierają, podwyższyć je do tej samej wysokości.

To rozporządzenie wchodzi w moc obowiązującą od roku szkolnego 18⁶³/₆₄.

Schmerling m. p.

Część nieurzędowa.

Lwów, 23. czerwea.

W braku ważniejszych wiadomości ze stolicy państwa pozwalamy sobie rozpocząć nasz przegląd dzisiejszy ciekawą pogłoską, która chociaż jak każda pogłoska musi naturalnie podlegać wątpliwości, ale mimo to przedstawia w bardzo pomyslnem świetle dzisiejszy rozwój konstytucyjny w Austrii. Oto opowiada wiedeński korespondent do *Berl. Bör. Ztg.*, że przy obradach nad mową tronową zwracano także uwagę na domagania się dzienników liberalnych, ażeby mowa od tronu zawierała między innymi także stanowcze zapewnienie utrzymania zasad konstytucyjnych w państwie. Na to jednak miał Jego Ces. Mość odpowiedzieć temi słowy: „Zaprzyśnięciem nadaną dobrowolnie konstytucyę i w dwóch mowach od tronu oświadczyłem stanowczo w obec całego państwa, że będę się trzymał ściśle nadanej ustawy; sprzeciwia się to więc memu przekonaniu składać jeszcze raz podobne oświadczenie. Ludy moje wierzą mojemu słowu.“ Podobne słowa, chociażby nawet rzeczywistość nie wyszły z ust Monarchy, mogą przecież dodać otuchy ludom, należącym do składu państwa, że nadane im z najwyższego postanowienia swobody konstytucyjne niemogą już ulegać dowolnemu ograniczeniu.

Z *Poznańskiego* donoszą, że wyprawy tamtejszych ochotników do powstania, które w drugiej połowie prawie całkiem ustały były, rozpoczęły się z początkiem czerwea nanowo jakby na dany znak we wszystkich częściach tej prowincyi, z czego wnosić można, że przerwane zniesieniem *poznańskiego* komitetu narodowego nitki organizacyi narodowej zostały nanowo powiązane. Z samego miasta *Poznań* odeszło w pierwszym tygodniu czerwea 96 ochotników. Najznaczniejsze były wyprawy z obwodów *Mogilnickiego* i *Inowrocławskiego*, jako też z sąsiednich obwodów *Gnieźnieńskiego*, *Szubińskiego* i *Bydgoskiego*, z których do 9. b. m. miało wyjść około 1000 ludzi do *Królestwa*.

Z samej widowni powstania nie ma dziś żadnych nowin, prócz wiadomości prywatnej na *Kraków*, że dowódca żandarmeryi polskiej, *Bończa* miał już umrzeć skutkiem ran odniesionych w potyczce pod *Górami*. — Z zachodnich prowincyi rosyjskich donoszą nam w drodze prywatnej korespondencyi, że wiadomość podana w gazecie naszej w korespondencyi z nad *Zbrucza* z 3. bieżącego miesiąca, jakoby poborca celny z rosyjskiego *Husiatyna* schronił się do *Galicyi* z obawy przed wtargnięciem powstańców —

była mylna. Wprawdzie panuje obawa pomiędzy urzędnikami rosyjskimi w Husiatynie i Kamieńcu podolskiem z powodu alarmującej pogłoski, jakoby mieli tam wtargnąć powstańcy, a osobliwie korpus Czajkowskiego z Turcyi, ale żaden z tych urzędników nie schronił się na terytorium galicyjskie. W całej gubernii podolskiej panuje zupełny spokój i porządek, a oddziały powstańców, które pokazały się w kilku powiatach wołyńskich graniczących z Podolem, zostały zniesione lub rozprószone. Na Wołyniu znajdują się jeszcze zaledwie dwa lub trzy małe oddziały powstańców, a wiadomości o powstaniu, na Ukrainie są bezzasadne. Przytem wszystkim jednak obawia się rząd rosyjski powstania na Podolu, i organizuje przeto rodzaj milicyi krajowej dla utrzymania spokoju i porządku, do czego z każdego 1000 dusz powołują po 20 ludzi zdolnych do broni.

Podług telegramu wiedeńskiej *Sonntags-Ztg.* z Petersburga z 20go b. m. mieli posłowie Anglii i Francyi z polecenia swoich rządów robić księciu Górczakowi przedstawienia z powodu stracenia młodego hrabi Plattera, i żądać odwołania generał-adjutanta Murawiewa z Wilna. Książę Górczak odmówił temu żądaniu, a natomiast przyrzekł wytoczyć śledztwo. — Zaś co do interwencyi dyplomatycznej w sprawie polskiej donosi wiedeńska *Sonntags-Ztg.* że podług pogłoski obiegującej w finansowych kółkach Wiednia, miał z notą francuską wysłaną do Petersburga odejść zarazem własnoręczny list Napoleona do Cesarza Alexandra, w którym kwestya polska ma być przedstawiona w sposób bardzo groźny.

W Londynie mówiono 21go b. m. o układach Lorda Palmerstona z Earlem of Clarendon względem wstąpienia tegoż w razie potrzeby do gabinetu w miejsce Russella. — Admiralicya angielska wysłała kilka okrętów wojennych dla wzmocnienia stacyi na wodach chińskich. — Kilku angielskich wyższych oficerów marynarki otrzymało zaproszenie od Cesarza Napoleona, ażeby przybyli w przyszłym miesiącu do Cherbourg'a na rewie francuskiej floty pancernej.

W piemonckiej izbie deputowanych skończyły się wreszcie na posiedzeniu z 20. b. m. rozprawy nad polityką gabinetu. Deputowany Chiaves zaproponował następujący porządek dzienny: pochwalenie polityki ministerialnej i rozwiązanie demokratycznego towarzystwa w Genuy; przytem radził także przyjąć do wiadomości oświadczenia ministerstwa w sprawie polskiej. Prezydent ministrów Minghetti odrzucił wszystkie wnioski, wyjąwszy wniosek pana Buoncompagni, który wyraża zupełną ufność w politykę ministerstwa. Skutkiem głosowania było wotum ufności, uchwalone 202 głosami przeciw 52.

Monarchia Austriacka

Lwów, 22. czerwca. *Donau Zeitung* zamieściła artykuł następujący:

„Mowa tronowa, wygłoszona przed kilku dniami nie omieszkła sprawić pomyślnie i stałe wrażenie nie tylko w samych granicach cesarstwa, lecz i za granicą. Ożywioną ona jest we wszystkich swych częściach duchem szczerego trzymania się zasad życia konstytucyjnego w ogóle, a oznaczają ustawy zasadniczej w szczególe. Z łagodnością umysł pozyskującą, ale zarazem ze stałością, której zapoznać nie można, wskazuje mowa tronowa cel złączenia wszystkich ludów i krajów Austrii w obradach nad wspólnymi sprawami. Cieszy to nas i podnosi, że nadzieja, iż Siedmiogród w krótkim czasie będzie miał udział w błogosławieństwie i dobrodziejstwach reprezentacyi państwa, tak silnie wyrażoną być mogła. Łączy się z tem serdeczne zaprawdę ocenienie objawionych w tym kierunku starań i przekonani, których lojalny wyraz z odległych granic państwa u stóp tronu złożony został.“

„Wniosłem i pocieszającym jest najwyższe uznanie, iż pod zarządem wolnomyślnych instytucyj pokazał się szerszy ruch na wszystkich polach duchowego i materialnego życia, że one przyczyniły się do pomnożenia powagi i siły państwa. Do uznania o właściwości rozpoczętej drogi, dwuletniem doświadczeniem udowodnionej, przybył teraz fakt znakomitego, wdzięcznego sukcesu. Wiele smutnych i złych prorocत्व od tego czasu haniebnie upadło, i na nowo okazała się prawdziwość zdania, iż kto na drodze prawości postępuje, ten niczego i nikogo obawiać się nie potrzebuje.“

„Szereg zapowiedzianych projektów do praw dowodzi, iż przekształcenie Austrii w prawdziwe państwo, którem rządzi prawo, widocznym jest celem, od którego rząd cesarski nie odstąpi, do celu tego gorliwie dąży nie spuszczać jednak z oczu owego umiarkowania i owej ostrożności, będących największą rękojmią powodzenia wszelkich zamiarów i starań ludzkich.“

„Zewnętrzna pozycja cesarstwa wspomniana jest tylko pobieżnie i w kilku rysach ogólnych; wszakże dość było na tem, ażeby położony był nacisk na szczerem życzeniu rządu, utrzymania pokoju dla właściwego wyrażenia uczuć milionów ludzi. Tak jest, starania Austrii w tym kierunku ogłoszone, będą silną rękojmią utrzymania pokoju. Pokój jest wspólnym dobrem i interesem wszystkich mocarstw naszej części świata, losy przyszłości są w rękach Boga; ogłoszona wola Austrii utrzymania pokoju jest momentem wielkiej wagi i zarazem wiernym wyrazem szczeroci jej zamiarów.“

„Pamięci godne ulepszenie stanu naszego finansowego, jest owocem powszechnie wzmocnionego zaufania w niewyczerpaną siłę moralną i materialną cesarstwa, i błogosławionej mocy konstytucyjnych jego instytucyj.“

„Sesya rady państwa rozpoczyna się pod bardzo korzystnymi widokami. Początek jej zapowiada szczęście, i szczęśliwe będzie,

tak się spodziewamy, jej zamknięcie. Widzimy błogosławieństwo i namaszczenie konstytucyjnego życia w rządzie wszystkich władz państwa. Niechaj zgoda ta trwa jak dotąd, w pięknej wzajemności zaufania i ofiary dla dopięcia najwyższego celu, ustalenia świetnego cesarstwa i wykształcenia nadanych mu instytucyj.“

Wiedeń, 21. czerwca. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.*) Jego Mość Cesarz ma zaraz po powrocie swoim z Bawaryi wyruszyć w projektowaną od dawna podróż do Dalmacyi.

Adlatus namiestnika Węgier, tajny radca *Privitzer*, który bawi od kilku dni w Wiedniu, odjedzie jutro na powrót do Budy. A ponieważ jest on zawsze jeszcze członkiem król. węgierskiej kancelaryi nadwornej, przeto znajdował się także na nadzwyczajnych posiedzeniach, które odbywały się temi dniami dla zaradzenia niedostatkowi w Węgrzech. Jak słychać, udzielił pan *Privitzer* w tym względzie wyjaśnień, który chociaż nie mógł zupełnie uspokoić obawy, okazały przecież, że rzeczy nie stoją jeszcze tak źle, jak się obawiano. Ale ponieważ skutkiem wyrzekania się bydła i innych ograniczeń także wiele sług w Węgrzech znajduje się teraz bez chleba, przeto naglącą jest w tej chwili potrzebą, postarać się o roboty publiczne, ażeby tacy ludzie niezwłocznie mogli znaleźć zarobek.

Wczoraj po południu odbyła się pod prezydencyą Arcyksięcia Rainera rada ministerialna.

W tutejszym domu inwalidów odprawiono wczoraj o godzinie 8. zrana żałobne nabożeństwo za wszystkich wojowników austriackich, poległych w kampanii włoskiej w r. 1859; na tem nabożeństwie znajdowało się kilku generałów, tudzież sztabowych i wyższych oficerów załogi.

Panowie dziedziczy radcy państwa. *Ernest* hrabia *Hoyos-Spitzenstein* i hrabia *Kazimierz Lanckoroński-Brzezie* ofiarowali się poprzeć cele przyszłego muzeum sztuk i przemysłu, znajdującemu w ich zbiorach artykułami z dziedziny sztuki i przemysłu, co komitet rzeczonożego muzeum podaje z wyrazem najszczerzego podziękowania do wiadomości powszechnej.

Anglia.

Londyn, 17. czerwca. (*Posiedzenie parlamentu angielskiego. — „Morning Post“ o sprawie polskiej.*) Na wczorajszym posiedzeniu izby niższej p. Henryk Berkeley wniósł coroczną swego propozycyę zaprowadzenia tajnego głosowania przy wyborze członków parlamentu. W poparciu tego wniosku powtórzył on argumenta przez 15 lat ciągle używane, iż krom tajnego głosowania nie masz żadnego środka do zapobieżenia przekupstwa lub zatrwożenia obiorey, i że sposób obierania, którego używają kluby angielskie, towarzystwa uczonych i inne korporacye nie angielskim nazwany być nie może. Po za Anglię głosowanie kartkami najlepsze w dało owoc. W Ameryce budują jedynie na tajnem głosowaniu podjęcie pozbycia się Lincolna i jego popleczników. Chociaż tajne głosowanie nie jest najlepszą instytucyą na świecie, to jednak jest najlepszą, jaka się Ameryka dotąd poszczycić może. We Francji tajne głosowanie pomogło opozycyi do zwycięstwa nad despotyzmem ministerium; w Austrii cenią tajne głosowanie jako jedną z najlepszych zasad konstytucyi. Wnioskujący przekonany jest, że propozycyę jego z czasem na coraz mniejszy opór napotka, a chwila jej tryumfu nie jest tak odległą, jakby się zdawało.

Lord major londyński oświadczył, iż argumenta p. Berkeley są paradoxami. Nowa walka wyborcza w Southampton dowiodła, iż biedniejsi wybory nie potrzebują tajnego głosowania dla obrony prawa swego.

Lord Palmerston oświadczył, iż tajne głosowanie sprzeciwia się duchowi i istocie konstytucyi angielskiej. Anglia chce opinii publicznej, publicznej odpowiedzialności, chce wszystko mieć publicznem w całym życiu politycznem.

Mr. Cox przemawiający za wnioskiem przy ciągłych okrzykach „do głosów“ załuje, iż izba ani jednego wieczora nie może poświęcić spokojnemu rozbirowi tak ważnego przedmiotu.

Przy głosowaniu wniosek odrzucony został 122 głosami przeciwko 102, a zatem większością 20 głosów.

Morning Post zamieścił na czele swych kolumn artykuł następujący:

„Noty trzech mocarstw odeszły już do Petersburga. Są one prawie jednego brzmienia. Jedna tylko zachodzi różnica w tem, iż Austriya nie podaje w tej samej formie co dwa mocarstwa, zawieszenia broni. Ogłosiliśmy już propozycyę, które dziś istotnie przesłane już zostały.“

„Spodziewamy się, iż dwór Petersburski nie będzie głuchy na te propozycyę. Wszelako zataić tego nie można, iż straszliwe obecne egzekucyę w Polsce w najwyższym stopniu są oburzające. Telegraf nam donosi, iż generał Murawiew nie dość, że powiesił hr. Plattera, inne jeszcze osoby i kilku księży, zagroził teraz knutem kobiety żalobę noszące. Generał Butler i koledzy jego w Ameryce uważają, iż Europa przewyższyć ich może w okrucieństwie i sromocie.“

„W każdym razie Rosya nie może tego nie widzieć, iż dwa wielkie mocarstwa zachodnie postępują z największą zgodą i w tym samym celu z Austrią, której opinia jest ta sama w sprawie, która dziś Europę zajmuje, przedstawiają one siłę opinii i związek siły, której bezkarnie zapoznać nie można.“

Francya.

(*Dzienniki o sprawie polskiej.*) *Donau Zeitung* pisze z Paryża, iż według poufnych doniesień jakie tam nadeszły, spodziewać się należy, iż propozycje mocarstw przychylnie przyjęte zostaną. Podbechtywanie *Morning Postu* jakoby Rosya chciała jedynie zyskać na czasie dla zgniecenia Polski, nie znajdują żadnej wiary w Paryżu, taka bowiem dążność Rosyi byłaby w zupełnej sprzeczności z wszelkimi przyjacielskimi oświadczeniami i przyrzeczeniami cesarza Aleksandra. Ostatnie atoli egzekucje zmniejszają nadzieje, iż Rosya życzy sobie zgody z Europą. W każdym zaś razie sądzą w tutejszych kółkach politycznych, iż sprawa polska od 60 lat nigdy nie była na tak dobrej drodze. Europa musi ją w każdym wypadku załatwić a dyplomatyczne przewłoki nie osłabia porozumienia się trzech mocarstw. I w kółkach urzędowych przyznają teraz, iż gruntownemu załatwieniu tej kwestyi mogło stać na przeszkodzie niepowodzenie w Meksyku lub zgniecenie powstania.

Independance belge zaś pisze, iż jeżeli mocarstwom zachodnim trzeba było sześciu tygodni do zgodzenia się na propozycje do Rosyi wystosowane, to słusznie, ażeby gabinetowi petersburskiemu zostawiły przynajmniej równie tyleż czasu do zdecydowania kwestyi tak ważnej. Z resztą, które z tąd powstaną przedłuża jeszcze ten termin, a ponieważ nikt nie jest przygotowany do wojny, przyjdzie więc zima i ustana wszelkie wojenne zachciałki. Uważając zaś sprawę polską jako sprawę wewnętrzną, gabinet petersburski nie przestając w okazywaniu chęci zgody, nie przystanie nigdy na żaden kongres, ani żadną konferencję. Zgodzi się tylko na traktowanie sprawy na zwykłej drodze dyplomatycznej, atoli w tym tylko razie jeżeli mocarstwa nie będą żądać przywrócenia konstytucyi z 1815 roku ani nie będą nastawać na zawieszenie broni, na które Rosya nigdy nie zezwoli.

Królestwo Polskie.

(*Rozmaite wiadomości.*) Według doniesień *D. Allg. Ztg.* z Warszawy, sprawa kradzieży kasowej miała się jak następuje:

Komisya prowiantowa, władza rosyjska czysto wojskowa, która pieniądze otrzymuje z Petersburga, od wybuchu powstania doznaje często braku pieniędzy, ponieważ przesyłki z przyczyni niepewności dróg spażniają się, albo nienadchodzą wcale. Z tej przyczyni komisya winna jest swoim liwerantom 180.000 rub. sr., ci upominają się o swą należność. Gdy zaś nie spodziewa się tak prędko nowej przesyłki z Petersburga, przeto w porozumieniu z odpowiednimi władzami wyższymi, miała zaciągnąć pożyczkę z polskiej kasy głównej Królestwa w komisji skarbu. Obadwaj kasjerowie komisji skarbu mogli jednak otrzymać zakaz od tak zwanego rządu narodowego aby nie dopuszczali na wielkie zmiany w czynnym biernym funduszu własności państwa, prócz taką pożyczkę. I z rozmaitemi pozorami zaszali urlopu na kilka dni, i wydalili się ztąd, oddawszy kasę zastępcy, według przepisów. Gdy tymczasem nadesłane zostało polecenie wypłacenia pewnej sumy na rzecz komisji prowiantowej, i chciano kasę otworzyć, znaleziono zamki tak uszkodzone, że zwykłymi kluczami nie można ich było odkłukać. Wkrótce przed wybuchem powstania zamianowany generałny dyrektor komisji skarbu, Bagniewski dowiedziaławszy się otem przybiegł natychmiast, i posłał do generała Korffa szefa wojennego w Warszawie od zaprowadzenia stanu oblężenia, a gdy otworzono kasę, poznano wiadomą defraudację.

O oddziale powstańców zostającym pod dowództwem Bończy, podaje *Fuggetten* szczegółowe wiadomości w korespondencji pewnego Węgra zostającego w tym oddziale. W czasie z którego ta korespondencya pochodzi (8. b. m.) oddział pomieniony składał się z 150 ułanów i 50 strzelców konnych; konie były wyborne, uzbrojenie po części dobre, i z małemi wyjątkami było własnością walecznych. Wszyscy mieli szable, pistolety i dobre karabiny z baquetami. W korpusie tym znajdował się kwiat młodzieży polskiej pod dowództwem Bończy, byłym oficerem austriackich ułanów, nazwiskiem Rogaliński, który w styczniu w potyczce pod Płockiem stracił lewe oko. Korpus ten stanowi właściwie pewien rodzaj zandarmeryi, a czynności jego opisuje korespondent w następujący sposób: „Dziś jesteśmy tu, jutro tam, po całonocnym marszu znowu nad ranem jesteśmy gdzieindziej, i wszystkich tych, co korzystając z stanu wyjątkowego, w imieniu polskiego rządu narodowego, dopuszczają się zdzierstw, i tym podobnych oszustw, lub uchodzą za popleczników rządu rosyjskiego bierzemy pod sąd, który po większej części wydaje wyroki śmierci. Drugim zadaniem naszego korpusu jest, skupiać oddziały rozpruszone przez Rosyan i niepokoje pomniejszych kolumny nieprzyjacielskie. Cudzoziemców to jest tych co nie są Polakami mamy w korpusie sześciu; między tymi jest dwóch Węgrów.”

O korpusie Czachowskiego podaje *Jen. Kor.* następujące doniesienia z Rozwadowa z 17. b. m. Według zeznania jednego z powstańców, który schronił się do Galicyi, korpus Czachowskiego składający się z 500 strzelców, 200 konnych i 50 koszymerów, był napadnięty 11. b. m. pod Głowaczowem powyżej Radomia przez 19 rot piechoty rosyjskiej z kilkoma działami. Widząc przewagę Rosyan i przewidując niemożność przebicia się bez poświęcenia swoich ludzi, ustąpił Czachowski ku Puławom. Gdy go jednak ścigający Rosyanie mocno przyparli, rozpuścił swój korpus i z bardzo małą częścią swoich ludzi udał się prawym brzegiem Wisły na Jozefów ku granicy galicyjskiej. Część tego rozpuszczonego korpusu,

licząca około 60 ludzi obozowała 18. b. m. niedaleko granicy galicyjskiej pomiędzy Chwałowcami a Łazkiem i miała widocznie zamiar przejść granicę, aby się znowu z innymi niedobitkami połączyć w innym pułku w Królestwie Polskiem. Ale czujność austriackich organów nadgranicznych przeszkodziło im przejść granicę, przeto cofnęli się w głąb kraju.

Do *Schl. Ztg.* piszą z Warszawy, że aresztowanie jeneralnego prokuratora Wołowskiego nastąpiło, jak się teraz pokazuje, z przyczyni wykrytego, a prawdopodobnie przez pana Wołowskiego ułożonego rozbioru i wyświecenia spisu łask cesarskich i dobrodziejstw dla Polski, ogłoszonego niedawno w urzędowych dziennikach rosyjskich.

Kronika.

(Stan zdrowia we Lwowie.) W miesiącu maju r. b. panowały tu słabości kataralne na większy jeszcze rozmiar, niż w kwietniu, także zdarzały się zapalenia płuc częściej, niż zwykle o tej porze roku; natomiast zmniejszyły się znacznie słabości tyfusowe. Zimna febra pojawiła się częściej, niż z początkiem wiosny.

Ogólna liczba chorych, pielęgowanych w tutejszym głównym szpitalu, wynosiła 1121; z tych wyzdrowiało 382, niewyleczonych wypuszczono 62, umarło 55, a 622 pozostało do dalszej kuracyi.

Podług protokołów śmiertelnych było w okręgu miasta w miesiącu maju 246 wypadków śmierci.

(Stan zarazy bydła.) W lwowskim okręgu administracyjnym, w którym zaraza bydła z końcem z. m. ograniczała się na jednym tylko miejscu, wybuchła ta słabość w pierwszej połowie bieżącego miesiąca na nowo w 2 miejscach, mianowicie w Kolendzianach w obwodzie czortkowskim, i Kutkorzu w obwodzie złoczowskim; zatem są teraz w tym okręgu administracyjnym 3 miejsca dotknięte zarazą, z których 2 w obwodzie czortkowskim, a 1 w obwodzie złoczowskim, ale tylko w Kutkorzu znajduje się jeszcze chore bydło.

(Pożar.) Dnia 16. b. m. o godzinie 3. zrana, zgorzał w Wulce w obwodzie sanockim, z niewiadomej dotąd przyczyni dom tamtejszego gospodarza Iwana O. ze stajnią, przyczem zginęło w płomieniach 11 owiec, 1 cielę, rozmaite sprzęty domowe i odzież. Ogólna strata wynosi 345 zł. w. a.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Tarnopol, 6. czerwea. Sanok, 12. czerwea. W drugiej połowie z. m. były na targach w obwodach Tarnopolskim i Sanockim następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów.

Miejsce targu:										
Sanok		Krosno		Rymanów		Trembowla		Tarnopol		
zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	
waluty austriackiej										
Mec pszenicy	3	20	3	52	3	50	2	90	2	50
„ żyta	1	92	1	84	2	.	1	55	1	50
„ jęczmienia	1	60	1	52	1	60	1	50	1	40
„ owsa	1	24	1	74	1	20	1	30	1	20
„ hreczki	.	.	2	10	.	.	2	35	2	.
„ kukurudzy	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.
„ kartofli	.	80	.	60	.	80	.	80	.	60
Cetnar siana	1	.	2	.	1	40	.	.	1	30
„ wełny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia konicza .	.	.	42	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	4	70	6	60	7	.	.	.	9	50
„ „ miękiego	3	20	4	90	5	.	.	.	8	.
Funt mięsa wołowego	.	14	.	14	.	12	.	13	.	15
Mas okowity	.	92	.	80	.	60	.	60	.	72

(*Wiedeński targ na woły.*)

Wiedeń, 20. czerwea. (Raport tygodniowy od 14. do 20. b. m.) Spęd bydła na targu wynosił 3327 sztuk, wagi od 526 do 680 $\mathcal{E}$ sztuka. Z tego sprzedano dla Wiednia 1873 sztuk. Cena sprzedaży była 23 do 26 zł. za cetnar, a 110 do 170 zł. w. a. za sztukę.

Ostatnia poczta.

K r a k ó w, 22. czerwea. *Krak. Ztg.* donosi: Wczoraj zrana przytrzymało tu pewną dziewczynę niższego stanu z pobliskiego miasteczka, która przywdziała ubiór powstańców w zamiarze wstąpienia w ich szeregi.

Przedwczoraj i wczoraj odstawiono tu ze Lwowa, Łopatyna, Miela i Wielkich Mostów 12 ochotników powstańczych, a patrole wojskowe aresztowały 14 w obrębie miasta.

Kronika donosi, że dnia 20go pod Opatowcem nad Wisłą stoczona została zwawa utarczka. Utworzył się tam nowy oddział powstańców pod dowództwem pułkownika Jordana, który odbył kampanię węgierską, a następnie był w służbie tureckiej. Potyczka wspomniona wypadła niepomyślnie dla powstańców. Bliższych szcze-

głów nie ma dotąd, ale to pewna, pisze *Kronika*, że mniejsza część oddziału przyparta przez Rosyan nad Wisłą schroniła się do Galicyi. Powstańcy ponieśli wielkie straty, miało być więcej poległych jak rannych; wielu utonęło w Wisle — większa część jednak z dowódcą przerznięta się w głąb kraju. Rannych powieziono do Tarnowa; telegrafowano po lekarzy. (*Krak. Ztg.* dodaje, że zapewne odnosi się to do potyczki pod Maniowem, powyżej Szczucina.)

Warszawski korespondent *Kroniki* pisze, że dotychczasowy rząd narodowy, który był złożony z osób nie mających wybitnej barwy politycznej, a nawet był w ostatnich czasach w porozumieniu z Wielopolskim, został teraz utworzony z nowych członków, którzy organizacyi narodowej są znani jako zdolni i uczciwi. Spór nowych członków z dawnymi trwał 3 tygodnie, i to jest przyczyną jak twierdzi korespondent, że powstanie w ostatnich czasach chyliło się do upadku. Nieporozumienia obudwu rządów były przyczyną, że rząd narodowy dotąd nie ogłosił co do pieniędzy zabranych z kasy rządowej. Te pieniądze miały być zabrane przez osobę, która nie należała do organizacyi, ale chciała doręczyć je rządowi narodowemu. Gdy zaś nie było rządu, czyli raczej ponieważ były dwa rządy, wspomniana osoba nie mogła dać ich ani jednemu, ani drugiemu. Jutro dopiero (19. czerwca) ma być ogłoszone wniesienie tych pieniędzy do kasy narodowej.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 22. czerwca.

Hotel George: PP. Zadurówicz Kaj., z Rożnowa. — Bielski Wład., z Polski.
 Hotel europejski: Baczyński Włodz., z Zawala. — Bal Franc., z Tuligłów. — Grodzicki Leon, z Bzianki. — Horodyski Wik., z Cygan.
 Hotel Langa: Stojowski Bol., z Zarzycza.
 Hotel angielski: Antoniewicz Antoni, z Skomoroch. — Morawiecki Michał, c. k. notar., z Złoczowa. — Szczyński Tad., z Czajkowiec.
 Hotel Krakowski: Gutowski Alex, z Warszawy.
 Zajazd podolski: Maluja Józef, z Chodorkowice.
 Zajazd Kuhna: Romaszkan Józef, z Bazaru.
 Nr. 16¼: Bienkiewicz Jerzy, z Podola.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 22. czerwca.

PP. Hr. Dzieduszycki Wład., do Jezupola. — Hr. Rey Miecz., do Przelawia. — Kulezycki Michał, kanonik, do Lubienia. — Podlewski Wic., z Kozłowski. — Gross Piotr, do Koniuszek.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 22. czerwca 1863.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	325.15	+13.6	87.4	póln.-zach. sł.	deszcz
2. god. po poł.	324.98	+14.7	86.7	zachodni "	"
10. god. wiecz.	325.16	+13.5	89.7	póln.-zach. "	pochmurno

Ilość deszczu 15.34.

T E A T R.

Jutro teatr polski: *Lilla Weneda*, tragedia w 5 aktach Juliusza Słowackiego. *Na dochód Michaliny Zalewskiej.*

Kurs lwowski.

Dnia 22. czerwca.

	gotówka		towarem	
	zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski	5	22½	5	28½
Dukat cesarski	5	24	5	31
Półimperyal zł. rosyjski	9	5	9	16
Rubel srebrny rosyjski	1	73½	1	76
Talar pruski	1	65	1	68
Polski kurant i pięciozłotówka				
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	74	90	75	65
" " " m. k. za 100 zł.	78	63	79	38
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	73	30	74	03
5% Pożyczka narodowa	80	53	81	28
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	197	25	200	50

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 22. czerwca.

	zl.	kr.
5% Metaliki	76	—
5% pożyczka narodowa	81	05
Akcyje banku wiedeńskiego	794	—
" " kredytowego	190	—
Londyn, 10 funtów szterlingów	111	25
Losy z 1860 roku	93	80
Dukat pojedynczy	5	30½
Srebro	110	75

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 20. czerwca.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

	pien.	towar.
A. Państwa		
W austr. wal. po 5%	72.20	72.30
" " bez kuponów		
zwrotny po 5%	95.50	95.75
Z pożyczki narod. z proc.		
od stycznia do lipca po 5%	81.20	81.30
od kwiet. do paźd. po 5%	81.10	81.20
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—	—
Metaliki po 5%	76.—	76.20
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	76.10	76.30
dtto. po 4½%	68.25	68.50
dtto. " 4%	60.25	60.50
dtto. " 3%	45.25	45.50
dtto. " 2½%	37.75	38.75
dtto. " 1%	15.10	15.25
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	154.—	154.50
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	151.50	152.—
Przez. do wyl. z r. 1854	95.75	96.—
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zł.	98.85	98.95
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	99.30	99.40
Renty Como po 42 lir. aust.	17.—	17.50
Wylos. obl. dawn. długu państ.		
po 5%	71.—	72.—
" 4½%	67.—	67.50
" 4%	59.50	60.—
" 3½%	51.50	52.50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju		
po 3%	—	—
" 2½%	59.50	61.—
" 2¼%	52.—	53.—
" 2%	47.—	48.—
" 1½%	41.—	42.—
dtto. z procent. za granicą		
po 5%	71.—	72.—
" 4½%	67.—	67.50
" 4%	59.50	60.—
B. Krajów koronnych		
Nizszej Austrii	87.50	88.50
Wyż. Aust. i Salcb.	85.—	85.50
Czech	90.—	90.50
Morawii	88.—	89.—
Szlaska	87.50	88.50
Styryi	87.75	88.25
Tyrolu	90.50	—
Kar., Krajin i Wyb.	85.50	88.—
Węgier	75.75	76.25

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	22.—	—
" 2½% " 100 "	19.—	20.—
" 2¼% " 100 "	17.—	—
" 2% " 100 "	15.—	—
" 1½% " 100 "	12.—	—
3. Akcyje. (Za sztukę.)		
Banku narodowego	795.—	796.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	191.—	191.10
Niz.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	632.—	634.—
Póln. kol. po 1000 zł. m. k.	1659.—	1661.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	202.50	203.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200zł. mon. konw.	147.75	148.25
Polud.-póln.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	128.75	129.25
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	—
Polud. kolei państ. lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą	253.—	254.—
180 zł. (90%)	253.—	254.—
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	197.75	198.25
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—	40.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	99.—	100.—
Kolej Busehradzka po 500 zł. m. k.	690.—	692.—
Kol. j. Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	241.—	242.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.—	200.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a.	172.—	173.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	437.—	438.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	235.—	237.—
Mostu lańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	—	331.—
Tow. mlyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	404.—	408.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	242.—	244.—
Uprzyw. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	161.25	161.75

5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96.—	96.50
delto delto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	93.25	93.50
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	88.75	89.25
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	121.50	122.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	117.50	118.—
Kol. póln. po 100 zł. m. k.	—	90.25
Kol. póln. po 100 zł. m. k.	88.25	88.75
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	80.—	80.50
Tow. żegl. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	94.—	95.—
Lloyda za 100 zł.	—	92.50
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	95.50	96.—
Polud. póln. kolej kom. po 5% za 100 zł.	77.75	78.—
Grac. Köflach. kol. i Tow. gór. po 400 zł. w. a. (1000 fr.)	—	—

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	135.50	135.75
Tow. żegl. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	95.—	95.50
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	115.—	116.—
" " po 50 zł. m. k.	52.50	53.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	33.50	34.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	93.50	94.—
Salna " 40 " "	37.50	38.—
Palliego " 40 " "	37.25	37.50
Clarego " 40 " "	35.—	35.50
St. Genois " 40 " "	36.25	36.75
Windischgrätzka 20 zł. "	21.25	21.75
Waldsteina 20 " "	22.50	23.—
Keglevicha 10 " "	14.75	15.—

7. Weksle.

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—	—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	94.10	94.10
Berlin za 100 tal.	—	—
Wrocław za 100 tal.	—	—
Frankfurt za 100 zł. w. p. n.	94.10	94.20
Genoa za 100 lir. piem.	43.90	44.—
Hamburg za 100 M. B.	83.25	83.25
Lipsk za 100 tal.	—	—
Liwurna za 100 lir. tosc.	—	—
Londyn za 10 fl. szl.	111.10	111.20
Lugdun za 100 fr.	—	—
Medyolau za 100 lir. wl.	—	—
Marsylia za 100 fr.	44.—	44.10
Paryż za 100 fr.	44.10	44.10
Praga za 100 zł. w. a.	—	—
Tryest za 100 zł. w. a.	—	—
Wenecya za 100zł. w. a.	—	—

(31 dni po ukazaniu.)

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	5.29	5.30
dtto. pełnej wagi	5.29	5.30
Korona	15.25	15.30
20frankówka	8.89	8.90
Rosyjski imperyal	9.12	9.15
Talar związkowy	1.65½	1.66½
Srebro	110.50	110.75
Kurs korony w c. k. kasach	13zł.	50c.

Do dzisiejszego numeru Gazety załączony jest spis numerów listów zastawnych skradzionych z kasy głównej Królestwa Polskiego.